

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebine :

Naš sotrudnik Fran Gombač. — Škropljenje krompirja z modro galico. — Ajda in umetna gnojila. — Umetna gnojila pri pesi. — Cinkvanti. — Nemška detelja in lucerna. — Katere sorte žlahtnih trt naj sadimo po dolenskih vinogradih? — Poučni zlet grške kmetijske šole. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Dopisi. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Tržne cene. — Inserati.

Naš sotrudnik Fran Gombač.

Po 32 letnem zaslužnem delovanju je stopil na lastno prošnjo s 1. aprilom t. l. v pokoj g. **Fran Gombač**, šef kmetijskega pododseka in državni višji kletarski nadzornik v Ljubljani.

Bilo je l. 1894., ko je prišel kot izšolan strokovnjak v deželo in prevzel pri deželnem odboru mesto potovalnega učitelja za vinarstvo in sadjarstvo. Ostal je v tej službi do l. 1908. Ves ta čas je deloval z njemu lastno vnemo na obnovitvi propadlega vinarstva. Ustanovil je razne trtnice in matičnjake kakor tudi vzorne vinograde po Dolenskem in Notranjskem ter se udeleževal z živo besedo in dejanji povsod, kjer je bilo treba pomagati. Na stotisoče trt in cepljenk raste in rodi kot plod tega dela po naših vinogradih. Spisal je v tem času poljudno knjižico „Najcenejša in najboljša obnovitev opustošenih vinogradov“, ki je doživela izpopolnjena še drugo izdajo pod naslovom „Novo vinogradništvo“. Spisal je za tisti čas tudi važno brošuro „Umno kletarstvo“, ki je v več tisoč-iztisih širila napredek med našimi vinogradniki. Širše spise je objavljial tudi v „Gospodarskih naukih“, ki jih je izdala „Družba sv. Mohorja“, in po raznih drugih listih. Prav tako vnet

in deloven je bil pa tudi za napredek našega sadjarstva, o čemer pričajo razne drevesnice, sadne razstave in članki, ki jih je spisal v tej stroki.

L. 1908. je prestopil v drž. službo v lastnosti kletarskega nadzornika, ki so se začeli takrat po državi nastavljalati. V tej službi je ostal do zadnjega in napredoval v tem času za višjega kletarskega nadzornika in šefa kmetijskega pododseka. Ves ta čas se je poleg svoje službe udeleževal tudi nadalje pri pospeševanju vinarstva in sadjarstva v deželi. Prirejal je vinske sejme in razstave, zlasti v Krškem in v Ljubljani, in prirejal v zvezi s Kmetijsko družbo tudi vinske pokašnje v kleti pod kavarno „Evropa“, ki so se takrat občinstvu močno priljubile. Spričo svojega uspešnega delovanja je bil l. 1907. izvoljen tudi v glavni odbor Kmetijske družbe, kjer je deloval do l. 1910. Sedaj deluje tudi pri Sadjarskem in vrtnarskem društvu kot njegov glavni odbornik in vnet sotrudnik društvenega glasila.

Ves čas njegovega službovanja je deloval pa tudi pri „Kmetovalcu“, kar moramo posebej poudarjati. Ostal mu je zvest sotrudnik do zadnjega,

in ostal mu bo — kakor upamo — zvest tudi v bodoče in ravno tako vnet podpiratelj kakor doslej.

Fran Gombač je bil rojen l. 1872. na Greti pri Trstu kot sin slovenskih kmetijskih staršev. Solal se je na gimnaziji in raznih kmetijskih šolah. Dopržil je najprej kmetijsko šolo v Gorici, pozneje pa višjo vinarsko in sadjarsko šolo v Klosterneuburgu. Po končani enoletni službi pri vojaki je praktičiral na vinarski šoli in kemičnem preskuševališču v St. Michele na Tirolskem. Pozneje je bil izreden slušatelj visoke šole na Dunaju, od koder je prišel l. 1894. v deželno službo, v kateri je toliko delal in storil, da je njegovo ime danes znano tudi izven mej naše Slovenije.

Ko zapušča torišče svoje dosedanje službe, mu k uspešnemu strokovnemu delovanju čestitamo z iskreno željo, da bi tudi v zasluženem pokoju svoje priznane dobre sile posvečal še nadalje napredku našega kmetijstva in da bi ostal še dalje zvest sotrudnik in pospeševatelj kmetijskih teženj, za katere je delal in se trudil ves čas svojega dosedanjega življenja!

R.

Škropljenje krompirja z modro galico.

Vsi vemo in znamo, kakšno škodo prizadeva peronospora (palež) od leta do leta na krompirju. Navzlic vsemu temu pa nismo storili dosedaj še prav nič proti tej nevarni bolezni. Ako bi naši vinogradniki napram trtni peronospori tako malo-marno postopali kakor zanemarjamo mi naše krompirjeve njive, davno bi jim že odpovedale letine in tudi trsja bi bilo že konec. Tako pa vinogradniki leto za letom pridno škrope in odvrčajo na ta način to pogubonosno bolezen.

Takega dela se je treba poprijeti tudi pri krompirju, da ga rešimo nevarne peronospore, ki napada čim dalje bolj naše njive. Letos se je spričo dosedanjega vlažnega vremena dvakrat bolj bati, da nam bo peronospora zopet močno nastopila in pustošila naše krompirjeve nasade. Na nas je, da se rešujemo te opasne bolezni. To je pa po dosedanjih izkušnjah le na ta način mogoče, da krompir pravočasno škropimo z raztopino modre galice in apna, tako kakor delamo pri trtah. Prvo in glavno škropljenje se mora izvršiti še preden bolezen nastopi, torej pred cvetenjem, takoj ko smo krompir osuli. Ob ugodnem vremenu bi zadostovalo to škropljenje, če pa nastopi neugodno vreme, se mora seveda ponoviti. Za škropljenje krompirja jemljemo ravno tako zmes kakor pri trtah. Na 100 l vode vzamemo 1 kg modre galice in 1½ kg apna in je vso to mešanico tako pripraviti, kakor smo o tem v tem listu že ponovno pisali in tudi v zadnji številki na str. 75. v članku „Opozorilo vinogradnikom“ navedli. Za 1 mernik posetve vzamemo po 70 do 100 l škroplilne tekočine, kar se ravna po tem, kako košato so krompirjevi grmi razviti in obraščeni.

Nujno svetujemo našim poljedelcem, da se poprimejo škropljenja krompirja in da nam pozneje poročajo o doseženih uspehih. Krompir je danes izpostavljen tudi raznim drugim boleznim, kakor zvižavosti listov, stebelni gnilobi, itd., proti katerim nimamo dosedaj boljših pripomočkov, kakor je škropljenje z modro galico in apnom.

Namesto modre galice vzamemo tudi lahko samo „bosno-pasto“, in sicer na 100 l vode 1.5 kg bosne-paste, torej nekaj več kakor galice. Tako škropljenje ne le nič ne škoduje fižolu, če ga sadimo med krompirjem, ampak nasprotno, mu še pomaga, če ga napadajo listne in druge bolezni, kakor pegavost fižolovega stročja itd. Priporoča se tako škropljenje tudi za kumare in paradižnike.

R.

Ajda in umetna gnojila.

Slovenski kmet je že pred vojno potom številnih gnojilnih preizkusov prišel do spoznanja, da **strniščna ajda brez superfosfata in kalijeve soli ne uspeva**. To se razlaga na ta način: strniščna ajda sejemo po ječmenu ali rži, katere rastline so iz zemlje izčrpale že večji del lahko raztopljivih hranil, vsled česar jih ajdi navadno primanjkuje. Razentega potrebuje ta rastlina prav malo časa, da vzklije, dorase, cvete in obrodi, zato mora imeti v tej kratki dobi svojega razvoja samo take hranilne snovi na razpolaganje, ki so ji lahko in hitro dostopne. Če pa teh ni, tedaj slabo uspeva in še slabše obrodi. Dušika ne potrebuje veliko, ker raste malo časa in ne napravi preveč steblovja in listja. Pač ji pa bolj prija **kalij**, najbolj pa še **fosforova kislina**.

Kalij je hranilo, ki je potrebno vsem rastlinam, kajti te zamorejo samo z njegovo pomočjo tvoriti škrob in sladkor, ki sta važna pri tvoritvi žitnih zrn. Torej tudi ajda potrebuje precej kalija, ki ji ga nudimo v obliki lahko raztopljive 42 odstotne **kalijeve soli**.

Fosforova kislina je za ajdo še toliko bolj važna, ker je v zemlji navadno primanjkuje in je je tudi v hlevskem gnoju premalo. Da nam vsa žita tako slabo obrodijo, je največkrat vzrok ravno pomanjkanje tega rastlinskega hranila. Znano je namreč, da fosforova kislina zelo ugodno vpliva na razvoj plodov in jo tudi največ dobimo v najmanjših delih rastlin, predvsem v zrnju. To hranilo vpliva tudi na zgodnjo dozorevost plodov ter na vsebino beljakovin v njih. Sploh: fosforova kislina je za žita, še posebno pa za ajdo, najbolj potrebno hranilo, brez katerega ni mogoče doseči dovoljnega pridelka. Ker je doba rasti pri ajdi kratka, ji moramo nuditi to hranilo samo v lahko raztopljivi obliki, kakor jo dobimo v **superfosfatu**. In v resnici je superfosfat pri ajdi tako učinkovit, da so ga naši kmetovalci pred vojno uporabljali že na stotine vagonov. Da, v letih, ko ni bilo dobiti tega gnojila, so se kar branili sejati ajdo, češ „brez superfosfata se mi setev ajde itak ne izplača“.

Koliko pa rabim teh gnojil? Na 1 ha, t. j. približno na 1¼ orala vzamemo **150 kg kalijeve soli in 300 kg superfosfata**. Na 1 mernik posetve računimo deseti del te množine. Obe gnojili se tik pred setvijo (ne poprej!) pomešata ter posejeja po sprášeni njivi, potem se ajda vseje in podvleče.

Kakšna je pa cena za ta umetna gnojila? 100 kg 42% kalijeve soli stane pri Kmetijski družbi v Ljubljani 150 Din. Pri nabavi najmanj pol vagona, t. j. 5000 kg, pa pride na 148 Din franko vsaka postaja. 100 kg 16 do 18% rudninskega superfosfata pride na 92 Din. Pri nabavi najmanj 5000 kg ga dobijo naročniki za to ceno, postavljenega na vsako postajo v Sloveniji. Kmetijska družba bo oddajala

ta gnojila po tako nizki ceni samo tako dolgo, dokler bo imela v zalogi sedaj še tako ugodno kupljeno blago. V zadnjem času se namreč širijo vesti, da nameravajo podražiti superfosfat in kaljevo sol.

Kmetijske podružnice se pozivljajo, naj nemudoma zberejo naročila za ta umetna gnojila za uporabo pri ajdi, da bodo udje pravočasno postreženi. Težko je namreč družbi ustreči vsem naročilom v zadnjem času pred setvijo, ko se jih toliko nabere od vseh strani in ni večkrat blaga v zadostni množini pri roki.

L.

Umetna gnojila pri pesi.

Krmska pesa spada med tiste rastline, ki dajejo najboljše pridelke, če je zemlja dobro vnojena. Ta rastlina nam daje pridelke do 500 q teže na 1 ha ali do 50 q na mernik posetve, kar je vsekako nekaj nenavadnega. Pri nas delamo še tu in tam to napako, da jo pustimo po več let na enem in istem

Na III. parceli so gnojili s hlevskim

gnojem in razentega še: s 300 kg superfosfata in
200 kg čilskega solitra;
pridelali so pa **460.50 q** pese.

Ta zgled nam kaže, da se je pridelek pese izdatno dvignil s pomočjo umetnih gnojil, namreč za 122 q, in da je bilo pri tem merodajno zlasti tudi gnojenje s kalijem, kajti višji pridelek vsled dodanih kalijevih gnojil je znašal **27 q** (487.50 q do 460.50 q) pese v vrednosti 675 Din, dočim so kalijeva gnojila stala samo 300 Din in se je na ta način pokazal višji dohodek za celih **375 Din**.

Pod. 25. kaže na treh kupih uspehe tega poskusnega gnojenja. Prvi kup nam predstavlja uspeh pridelane pese na 1 aru (100 m²) s hlevskim gnojem in brez umetnih gnojil. Srednji kup nam kaže bogati pridelek pese na II. parceli, ki je bila pognojena s hlevskim gnojem in vsemi tremi vrstami umetnih gnojil, in tretji kup nam predstavlja manjši pridelek pese, ki se je dosegel s hlevskim gnojem in umetnimi gnojili, toda brez kalijeve soli.

R.

Pod. 25. Pridelki pese na treh različno gnojenih parcelah, ki merijo po 1 ar ali 100 m². Vse tri parcele so bile gnojene s hlevskim gnojem, druga in tretja pa vrhutega še z umetnimi gnojili s to razliko, da na zadnji tretji parceli ni bilo kalijevih gnojil.

prostoru, tako kakor delamo pri zelju. To je pogrešno. Z njo moramo kolobariti, dotično njivo pa močno gnojiti. Poleg hlevskega gnoja se izvrstno sponašajo tudi umetna gnojila.

Kmetijska šola v Kirchbergu na Štajerskem je dosegla s pomočjo dodanih umetnih gnojil za 122 q bogatejši pridelek na 1 ha kakor s samim hlevskim gnojem. To bi zneslo v tem primeru, če računamo umetna gnojila po običajnih cenah (100 kg kalijeve soli 150 Din, 100 kg superfosfata 100 Din in 100 kg čilskega solitra 500 Din), vrednost pridelane pese pa le po 25 Din za 100 kg ali 1 q nič manj kakor 1450 Din dohodka (vrednost pridelka 3050 Din manj 1600 Din za umetna gnojila).

Gnojilo se je na sledeči način:

Na I. parceli so gnojili samo s hlevskim gnojem in pridelali **365 q** pese.

Na II. parceli so gnojili s hlevskim gnojem in razentega še: z 200 kg 40% kalijeve soli,
300 kg superfosfata in
200 kg čilskega solitra;
pridelali so **487.50 q** pese.

Činkvantin.

Laška koruza „činkvantin“ je zelo važna za manj ugodne kraje, ker hitro dozori. Lansko leto smo napravili s to vrsto poskuse po vseh občinah logaškega okraja, ki so nam pokazali, da se da ta vrsta pridelovati tudi v hladnem podnebju logaškega okraja. Žal, da jo pri nas premalo upoštevamo in da rajše kupujemo potrebno moko po trgovinah.

Med moko iz domače koruze in moko činkvantina je velika razlika. Hišni posli bodo z žganci od činkvantina bolj zadovoljni, kakor z žganci od moke debelozrnate domače koruze. Tudi za krmljenje domače perutnine je zrnje činkvantina več vredno. Iz lastne izkušnje mi je znano, da se za pitanje določena perutnina z drobno koruzo prej in bolje opita kakor z debelo.

Važno je torej za kmetovalca, da posveti omenjeni vrsti koruze nekoliko več pozornosti. Činkvantin dozori 14—18 dni prej kakor domača vrsta, kar je velikega pomena za naše manj ugodne kraje. Pri nas nastopi jesen večkrat z dolgotrajnim slabim vremenom, tako da navadna koruza ne more dobro dozoreti. Slišal sem že naše kmetovalce večkrat tar-

nati: Oj, ko bi bilo vreme vsaj še 14 dni lepo pa bi kornuza dozorela. Ako bi naši kmetovalci v takih razmerah sejali činkvantin, pa bi bilo veliko bolje.

Za 1 ha navadne domače kornuze potrebujemo 35—40 kg semena.

Seme vrste činkvantin zaleže več, zaradi tega se računa na 1 ha samo okroglo 30—35 kg semena.

Vzrok, da pri nas kornuza tu in tam tako dobro ne dozori, je tudi pregosta saditev. Ta napaka je pogosta in moramo gledati, da jo odpravimo.

Pri tej priložnosti mi je navesti še en velik pogršek, ki ga napravi kmetovalec pred setvijo, in sicer: Njiva, katero določi gospodar za setev kornuze, preorje navadno tik pred setvijo. Gnoj pa leži v kupčkih vso zimo na polju. Naravno je, da podorjemo spomladi slab, izsušen in izpran gnoj, ki prav malo ali celo nič ne zaleže!

Za setev določeno njivo je že v jeseni pognojiti in globoko preorati. To je važen pogoj za obilnejši pridelek.* Ako se na njivi ne pokaže preveč plevela, zadostuje, da njivo samo temeljito prebrnemo. V nasprotnem slučaju je treba njivo še enkrat preorati in skrbno pripraviti za setev.

A. Zdošek, drž. ekonom.

Nemška detelja ali lucerna.

Ravno te dni sem videl preorati staro nemško deteljo, ki je celih 13 let na istem mestu trajala in dajala obilni pridelek. Takih slučajev je danes malo. Po najnovejših naukih se priporoča pustiti nemško deteljo kakih 6 do 8 let na isti njivi in potem ravno toliko let pustiti njivo brez lucerne. To zaradi tega, da se zemlja po lucerni opomore. Ampak tudi ta doba je za našo lucerno predolga. Sedanja lucernišča ne vzdržijo niti 4 leta na istem mestu, in sicer iz sledečih vzrokov.

Če se spominjamo, so imele prvotne, bolj udomačene nemške detelje, bolj tanka in visoka stebila in bolj ozko in podolgasto listje temnozeleno barve. Stebila so bila lepo gladka. Tudi cvela je bolj temno-modro. Odkar je gojitev domačega semena izpodrinila konkurenca tujih semen, ki jih uvažamo iz Italije in Francije, opazamo posebno po vojni, da je to seme sicer dobro kaljivo, ampak lucerna opeša v drugem ali tretjem letu, torej v kratki dobi, podleže plevelu in njive postanejo potem prazne. Vzrok ni tukaj samo ta, da je tako seme za naše podnebne razmere občutljivo, vidimo tudi, da imajo rastline debela in bolj nizka stebila, da je listje bolj rumenkasto zeleno, cvet pa svetlo moder. Cela rastlina izgleda bolj kosmata. Posledice tega so, da živina tako lucerno ne je s tako slastjo kakor nekdanj, in se opazja posebno pri konjih, da se branijo jesti precej trda in debela stebila nemške detelje. To da misliti.

Ker je za vsakega živinorejca nemška detelja neobhodno potrebna krma, se moramo posvetiti vzgoji semena na lastnem gospodarstvu. Vsi oni, ki imate domače in aklimatizirano seme in iz njega obstoječe posevke, poprimite se vzgoje semena nemške detelje. S tem storite dobro delo sebi, ker je seme drago in tudi slama lucerne se da pokrmiti. Doma pridelano seme bo dajalo bolj trpežne rastline in ne bo treba vsake tri do štiri leta lucerno nanovo

sejati. Poudarjam, da zahteva lucerna obilo apna v zemlji, zemlje na Dolenjskem so pa v splošnem revne na apnu. To nam jasno potrjujejo zadnje preiskave zemlje in raznih njiv šolskega posestva na Grmu. Navzlic temu, da se ista redno gnojijo z apno vsebujočimi gnojili, in tudi z apnom, izkazujejo preizkušnje zemlje, ki jih je izvršil državni kmetijski kemični zavod v Ljubljani, sledeče številke v odstotkih:

	Duška	Fos. kisl.	Kalija	Apna
Ogledok I. — Travnik	0,13	0,12	0,15	0,01
Ogledok II. — Pod Šmihelom	0,12	0,12	0,15	0,05
Ogledok III. — Pri kolovozu	0,10	0,11	0,15	sledovi
Ogledok IV. — Na Gričih	0,12	0,10	0,27	sledovi

Zemlje, ki vsebujejo 20% apna, so apnaste, od 5 do 15 % so lapornate in one od 0,5 do 5% so na apnu bogate. O navzočnosti apna v zemlji se lahko vsak sam prepriča. Vzame se kepica zemlje, ki ne sme biti preveč mokra in polije s solno kislino. Ako se začuje močno šumenje in se napravi na kepici močna pena, je to znamenje, da je v zemlji dovolj apna: če pa nič ali samo neznatno zašumi, manjka apna. Poleg dobrega gnojenja in brezplevelne njive, poleg potrebne čistote in kaljivosti semena, bo treba seme še cepiti z glivicami „Azotogen“, ki pospešujejo razvoj rastlin in pomagajo bogateti zemljo z zračnim dušikom. Znano je, da napravljajo metuljnice ali stročnice na svojih koreninah male gomolčice, ki vsebujejo neko vrsto glivic, s pomočjo katerih rastlina vsrkava zračni dušik in ga dovaja koreninam, vsled česar rastlina sama dobro uspeva in pušča po preoranju zemljo bogato na dušiku. Vsled tega ni treba metuljnicam gnojiti z dušičnatimi gnojili, zato pa nujno potrebujejo fosforovo kislino (žlindro, ki ima dovolj apna) in kalij. Poleg tega naši kmetovalci pozabljajo lucerno spomladi prebrnati. Drugo leto se pa priporoča lucernišča popapniti z živim apnom ali z gipsom, v množini najmanj 200 kg na ha. Ako hočemo imeti z lucerno uspehe, se bo treba ravnati po teh navodilih.

Fran Malasek, Grm.

Katere sorte žlahtnih trt naj sadimo po dolenjskih vinogradih?

(Bohuslav Skalicky.)

(Dalje.)

V splošnem — kar je razumljivo — so se pri nas obnesle le iz severnih vinorodnih pokrajin vpejane tuje trtne vrste. Vipavske in druge južne sorte pri nas ne grejo, zato tega ne smemo pričakovati niti od drugih trt, ki se sedaj iz toplejših krajev k nam uvažajo.

Te sorte delimo v tri skupine, to je trte, ki dajejo vina **odlične, srednje in navadne kakovosti**.

Iz prve skupine pridejo iz doslej pri nas preiskanih vrst za **bela vina** za nas v poštev: rdeči traminec, beli in sivi burgundec in pa silvanec, iz druge skupine veltinec, laški rizling in neuburgovec, iz tretje pa španjol ali žlahtnina.

Traminec. Trta precej močno raste, je odporna proti boleznim in mrazu in daje vino prvovrstne kakovosti. Mošt ima 18—22% sladkorja in 8⁰/₁₀₀ kisline. Grozdje ni podvrženo gnilobi. Zahteva nižjo lego in globoko zemljo.

* Po nekaterih krajih so nasprotnega prepričanja. Op. ur.

Beli burgundec rodi bolj kakor traminec, trta je odporna proti mrazu, proti boleznim in gnilobi, je pa bolj občutljiva kakor traminec. Daje vino s finim okusom in zelo prijetno kislino, čeprav je vino malo lažje kakor traminec. Mošt meri 18—20% sladkorja in 8—9‰ kisline.

Sivi burgundec ali **ruandec** ima slične lastnosti kakor beli, daje pa vina bolj temne barve. Mošt je bolj sladek (19—23% sladkorja, 7—9‰ kisline) in manj kisel. V dobrih letih prevladuje fini okus vina alkohol in vino spominja na žganje. Zori prej in gnije rajše kakor beli burgundec.

Zeleni silvanec daje pri nas šibkejša vina kakor prej imenovane vrste. Mošt kaže 17—19% sladkorja in 9‰ kisline. Okus je zelo prijeten, ki se dobro prilaga okusu naših domačih vin. Trs raste šibko, je občutljiv proti boleznim (zlasti oidiju), rodi sicer zmerno, pa stalno. V velikem delu bavarske Falce se goji **izključno le silvanec**. Tam so z umnim odbirom (selekcijo) trsov dosegli rekord. Nekemu Fröhlichu se je posrečilo dobiti trs silvanca, ki rodi 3—4 krat toliko kakor navadni silvanec, ne da bi dal vino dosti slabše kakovosti. Posrečilo se mi je dobiti par reznih Fröhlichovega silvanca, ki smo jih ocepili in zasadili lani v šolskem vinogradu na Trški gori. Ako se bo tudi pri nas dobro obnesel, bo vredno to sorto **splošno razširjati**.

Veltlinec je zelo razširjen po Nižji Avstriji in Moravskem, zlasti ob avstrijsko-moravski meji. Ima več sovrst, ki so: **zeleni veltlinec**, (ki pa botanično ni drugim soroden) **rdeči**, **belordeči** ali **rjavi** in pa **zgodnjerodeči veltlinec**.

Od teh rodi najmanj (približno toliko ali ne dosti več kakor beli burgundec) **zeleni veltlinec**, daje pa od vseh veltincev najboljše vino. Največ rodi **belordeči** (rjavi) veltlinec in za njim **rdeči veltlinec**. Zgodnjerodeči zori zelo zgodaj in rad gnije, zato ne pride v poštev. Rdeči veltlinec zelo bujno raste in je precej občutljiv za časa cvetja, vsi veltinci so pa tudi precej občutljivi proti peronospori, zato jih moramo pridno škropiti.

Saditi jih je v višji, odprti legi. Tu rodita zlasti **belordeči** in **rdeči veltlinec** dobro in dajeta dobro vino (mošt ima 17—18% sladkorja in 9‰ kisline).

Neuburgovec (Neuburger) je avstrijska sorta iz okolice Kremsa, najbrže je sorodna s silvancem, ki mu grozdje zelo sliči. Raste močno, dosti rodi, trta ni občutljiva, grozdje ne gnije rado, vino sliči vinu veltlinca, zato je ta vrsta prav priporočljiva. V skrajno neugodnem letu 1925. je dal mošt 19% sladkorja in 10‰ kisline.

Španjol ali žlahtnina je pri nas že zdavnaj znana trtna vrsta, ki se goji v številnih sovrstah, kakor: navadni beli in rdeči španjol, peteršiljka, muškatni, dičamantni, hrustljati, pariški španjol itd.

Za vino prideta v poštev prvi dve sovrsti, zaradi barve pa posebno beli španjol. Španjol da sicer bolj lahko vino, ki pa ima malo kisline in je zato za rezanje z našimi domačimi vini prav pripravno. Mošt ima 16% sladkorja in 5—6‰ kisline. Trs raste v prvih letih močno, pozneje šibkeje, rodi dobro, vsako drugo leto močneje, je pa občutljiv proti peronospori. Ljubi nižje lege in globoko zemljo. Španjol daje tudi dobro in priporočljivo namizno grozdje.

(Dalje prih.)

Poučni zlet grške kmetijske šole.

V dneh 19., 20. in 21. marca t. s. so napravili učenci II. zim. tečaja pod vodstvom strok. učitelja Fr. Malaseka poučni zlet v Karlovac, kjer so si ogledali veliki živinski sejm, mestno pivovarno, nadalje usnjarno in tvornico čevljev g. Jakila, mestno vrtarsko podjetje in druge zanimivosti mesta. V bližnji Rečici so si ogledali vzorno kmetijsko zadrugo z mlekarno, mlinom in žago, ki obratuje s stroji na plinov pogon. Tam smo tudi prenočili.

Drugi dan smo se odpeljali v Petrinjo, kjer smo si ogledali gospodinjstvo šole in ves ustroj njenega posestva. Popoldne smo si ogledali tvornico salam, veliko podjetje Gavrilovića. To podjetje je največje v Jugoslaviji in slovi po svojih okusnih izdelkih. Tam smo videli hleve za prasiče, klavnico, kjer se kolje dnevno po 300 prasičev. Meso se hrani v vzornih naravnih in umetnih hladilnicah.

Strojna oprema, deloma električna, deloma parna, je vzorna. Iz odpadkov kož in kosti itd. kuhajo klij (lim), iz kosti mast za izdelovanje mila, iz kuhane kosti pa služijo za napravo umetnih gnojil. Trdka je napravila letos 80 vagonov salam, od katerih je že 50 vagonov prodala. Za trideset vagonov salam smo videli v sušilnicah.

Zvečer smo bili gostje v gospodinski šoli in smo tam tudi prenočili.

Tretji dan smo se odpeljali v Sisak ob Savi; tam smo si ogledali tvornico spirita in likerjev Petra Teslića, ki je urejena na najmodernejši način. Iz zaprtih kipelnih kadi črpajo uhajajočo ogljikovo kislino v posebni oddelek, kjer jo čistijo in polnijo v cilindre. Podjetje je izkoristilo stavbne prostore kar najbolj ekonomično.

Nato smo se odpeljali na državno posestvo v Topolovac, 6 km od Siska, ki je bilo 30.000 jutar (oralov) veliko in je sedaj vsled agrarne reforme le še 5000 oralov.

Tukaj smo si ogledali gospodarsko žganjarno, mlekarno, velike hleve, urejene po holandskem načinu, velike kašče z zalozami in druga gospodarska poslopja. V hlevih je okoli 120 krav, ponajveč mešane simodolske pasme in 80 glav mlade govedi. Videli smo tudi lepega žrebca Lipicince „Furioso“, ki je 19 let star in še prav dober za plemo. Tudi v Topolovcu smo bili gostoljubno sprejeti.

Popoldne smo si ogledali 10 km oddaljeno pu-staro „Šašina greda“, kjer imajo tudi žganjarno, ki pa ne obratuje. Ogledali smo si delavnice za popravila strojev in orodja. V hlevih je raznovrstna goved in konji. Vsa živina trpi na ikravosti jeter (metuljavosti), kar povzroča ondodna prav slaba krma. Zelo nas je zanimal svinjski hlev, kjer v preprostih kočah živi 100 gnezd „mongoliških“ svinj s 5—6 mladiči. Videli smo dalje parne pluge, sejalne in kosilne stroje največjih vrst.

Na večer smo se odpeljali po ozkotirni železnici nazaj proti Sisku in domu. Z uspehom potovanja smo bili popolnoma zadovoljni. Vsem, ki so k temu pripomogli, bodi na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala!

Fr. Malasek

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so se podpisali s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti pismu 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 36. Vsako leto se zaredi v govejem hlevu na tisoče muh, zaradi katerih živina mnogo trpi. Hlevska okna sicer zagrnem, da je hlev temen, vendar to ne pomaga dosti. **Kako uničim muhe v hlevu?** (I. M. v V.)

Odgovor: Muhe se uničujejo največ s snago. Vsak dan je odpraviti iz hleva gnoj, da se v njem ne zaredijo muhe. Tema v hlevu sicer nekoliko koristi, da muhe tako ne nadlegujejo živine, vendar v splošnem pomaga le malo. Dobre je loviti muhe v hlevu z muhovkami, oziroma še najbolje s praprotjo, ki smo jo v šopih obesili po hlevu, poskropili nekoliko z mlekom, nakar se muhe nanjo vsedejo. Ko nastopi tema, polovimo s široko vrečo muhe, ki so se vsedle na praprot. Tudi to delo je bolj zamudno. V zadnji dobi se priporoča prebeliti hlev z apnom, kateremu smo dodali na škaf apnenega beleža približno četrtil kilograma sanolina. Duh, ki ga povzroča sanolin, prežene muhe iz hleva. V nekaterih krajih so poskušali razobesiti po hlevu orehovo listje, katerega duh je muham neprijeten. Poročajo, da so tudi s tem sredstvom dosegli ugoden uspeh.

L.

Vprašanje 37. Kot vaš ud prosim za pojasnilo: **kako naj rabim sulikol pri pokončevanju plesnobe v vinogradu?** (A. B. v D.)

Odgovor: To vprašanje ste nam stavili v času, ko ste imeli v rokah že 9. številko „Kmetovalca“. Moramo torej sklepati, da niste te številke niti prelistali, drugače bi morali opaziti članek „Opozorilo vinogradnikom“. Kot umen vinogradnik bi bila Vaša prva naloga, da ta članek prečitate ter poizveste o čem obravnava. V članku je tudi opisana uporaba sulikola, tako da bi Vam ne bilo treba zahtevati navodila od družbe. Kot ud Kmetijske družbe ste dolžni, da vsakokrat pregledate „Kmetovalca“ in da se poučite o vsem, kar služi v dobro Vašemu gospodarstvu.

L.

Vprašanje 38. V tukajšnji občini imamo gospodarsko pot v gozdu, ki jo popravljajo prizadeti posestniki. Eden izmed njih je prodal les in kupec je z vožnjo tega lesa pot popolnoma pokvaril. **Kdo je dolžan popravljati javne poti?** (Ž. O. v R.)

Odgovor: Popravljati gospodarske poti so dolžni tisti posestniki, ki jih uživajo. Če pa kateri izmed njih uporablja to pot v večji meri, se sme od njega zahtevati večjih doneskov za vzdrževanje; če jo je pa tako pokvaril, da je vožnja po njej nemogoča ali pa vsaj zelo otežkočena, potem je dolžan jo spraviti zopet v prejšnje stanje. Cestni zakon za bivšo Kranjsko predpisuje v § 21. sledeče: „Od posameznih občinskih oddelkov in od posameznih posestnikov, od obrtnih, rudarskih in trgovinskih podjetij in drugih posamnih oseb, ki ceste katerekoli vrste, poti, mostove in brvi rabijo navadno v večji meri, se smejo po razmeri porabe zahtevati doneski za njih vzdrževanje. Drugače pa velja § 72. občinskega reda in § 494. občnega državnega zakonika.“

Vprašanje 39. V sadovnjaku imam prav lepe hruške cepljenke, na katerih pa je vse polno mravelj, ki mi kvarijo mlade poganjke. **Kako naj ubranim drevje pred mravljami?** (A. P. v L.)

Odgovor: Taka vprašanja nam leto za letom dohajajo. Glavni vzrok mravelj so listne uši. Preglejte zvito in zgubano listje na teh hruškah, pa se boste prepričali, da so listne

uši tisti krivci, ki delajo škodo na drevju. Mravlje gredo za ušmi, ker srkajo tisti sladki sok, ki ga izcejujejo listne uši. Resnica pa je, da se lotijo mravlje ob pomanjkanju takega soka tudi nežnih delov cvetja in mladice. Vohče pa je preganjati uši, ker preženemo s tem tudi mravlje. Listne uši uničujemo s tekočino, ki jo napravimo takole: Na 100 l vode vzamemo 1½ do 2½ kg tobačnega izvlečka in ½ do 1 kg mazavega mila. Za 1 l tekočine treba torej 1½ do 2½ deka tobačnega izvlečka in ½ do 1 deka mazavega mila. V to tekočino namakamo napadene vršičke in poganjke.

R.

Vprašanje 40. Moje kokoši (po številu 20) so začele pred 3—4 tedni bolehati. Drže se klavarno, prenehale so zaporedoma nesti (ne da bi kličile), imajo višnjeve rože in hudo drisko belozelenkaste barve. Kokoši kar posedajo in nimajo teka za jedi. Dve kokoši sta včeraj poginili in bojim se še za druge. Ali je to kurja kolera? **Kako je zdraviti kurjo kolero?** (M. W. v C.)

Odgovor: Po Vašem opisu je sklepati, da imate opraviti s počasno kurjo kolero, ki se da težko zdraviti, ker pogine na njej navadno po 80 do 100 odstotkov kokoši. Zdrave kokoši je treba takoj ločiti od bolnih, kurnik in posodo pa osnažiti in razkužiti. Mrtve živali morate globoko zakopati. Svetujemo Vam, da naznanite bolezen županstvu; poklicati je tudi živinozdravnik, da Vam poda potrebna navodila za razkuženje prostora in za nadaljnje ravnanje.

R.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Kotljah je zborovala 28. marca t. l. Od 22 članov je bilo 20 navzočih. Poročilo načelnika in blagajnika, ki izkazuje 305 Din 75 p dohodkov in 136 Din stroškov; se je vzelo na znanje. V odbor so bili izvoljeni: Ant. Gorišek načelnikom in Adalbert Krautberger, Fr. Herman, Rud. Kostwein in Ant. Trup odbornikom. Delegatom je bil izvoljen A. Gorišek. Slednjič je govoril okr. živinozdravnik Al. Štibler o boleznih in nezgodah pri živini.

Kmetijska podružnica v Guštanju, po večletnem prestanu na novo oživila, je zborovala 11. aprila t. l. Od 30 članov je bilo 10 navzočih. Po poročilu predsednika o delovanju in družbenih računih se je izvršila volitev sledečega odbora: Beno Kotnik, načelnik, Iv. Petrač, tajnik, Ferdo Lečnik, blagajnik, Ernst Oslander, Dom. Kotnik, Fr. Kotnik, Peter Rezar in Fr. Zaže, odborniki. Za delegata je bil izvoljen Fr. Kotnik. Občni zbor je sklenil vzeti pašnik v najem in se je v ta namen izvolil poseben pripravljalni odsek. Tudi se je sklenilo pri posojilnici vzeti potrebni kredit za nabavo gospodarskih potrebščin.

Kmetijska podružnica v Domžalah je imela svoj občni zbor 18. aprila t. l. Od 31 udov je bilo 7 udov navzočih. Predsednik zborovanja se je spominjal umrlega načelnika Fr. Cerarja in poročal o računskem zaključku, ki izkazuje 2.494,50 Din dohodkov in 1.444,50 Din stroškov, torej 1.050 Din preostanka. Pri nadomestni volitvi je bil izvoljen načelnikom podružnice in delegatom Andrej Rode. Pri slučajnostih se je sklenilo nabaviti 1 okopalnik, 1 osipalnik in 1 trijer. Občnega zbora se je udeležil tudi družbeni tajnik inž. Lah, ki je podal potrebna navodila za poslovanje podružnice.

Kmetijska podružnica v Gorjah je zborovala 18. aprila t. l. Od 115 članov je bilo 29 navzočih. Po poročilu načelnika se je odobril računski zaključek, ki izkazuje 6844,12 Din v dohodkih in 6107,40 Din v stroških. Za delegate so bili izvoljeni Jan. Slivnik, Fr. Jan in Jak. Jan. Vršil se je na to razgovor o vzdrževanju in nabavi novega orodja in o prireditvi veselice in tombole, ki naj bi prinesla potrebna sredstva za priskrbo travniške brane, dveh osipalnikov in ene škropilnice. Koncem

zborovanja je podal kmet. svetnik Rohrman navodila za poslovanje podružnice in za škropljenje krompirja proti peronospori.

KMETIJSKO-SOLSKI VESTNIK.

Kletarski tečaj v Mariboru. Na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se je vršil od 4. do 8. maja t. l. kletarski tečaj, katerega se je udeležilo 23 oseb. Kakor se glase poročila, je tečaj vrlo dobro uspel, za kar se je zahvaliti pred vsem g. direktorju Žmavcu in sodelujočim močem. Udeleženci so z velikim zanimanjem sledili predavanjem in demonstracijam. Končna pokašnja šolskih vin je pa pokazala, kaj se da doseči z umnim kletarjenjem. Nujno je želeli, da se ti tečaji nadaljujejo, ker je naš vinogradnik še silno potreben takega pouka.

DOPISI.

Iz Velike Nedelje. V ormoški bolnici je dne 6. maja 1926. v starosti 76 let umrl upokojeni Velikonedeljski nadučitelj, gospod **Ivan Košar**. Pokojni je bil vzor učitelja, mož blagega srca in človek najlepših lastnosti. Strog v svojem poklicu in ljubezniv učitelj do svojih učencev. Ustanovil je Velikonedeljsko kmetijsko podružnico, bil njen sodrnik, član in odbornik skozi vsa leta. Poučeval je tudi izven šole mladino in mlajše gospodarje. Po njegovem nasvetu se je v gornjem delu velikonedeljske župnije osušilo (drenažiralo) okolo 30 oralov ničvrednih močvirnatih travnikov in napravilo iz njih travnike, ki so ponos vsemu ormoškemu okraju, kinč gospodarjem in velika opora živinoreji. Velikokrat je rekel: tukaj so milijoni zakopani. — Nevenljive zasluge si je iztekel v sadjereji in v drugih panogah kmetijstva. Sovraštva in strankarstva ni poznal, in če se je kje zanetilo, ga je takoj omejil in omilil, ker je povsod nastopil ljubeznivo in tako poučljivo, da je omehčal srca tudi trdovratnežem. Ljubili in spoštovali smo ga vsi daleč naokrog. To je bilo videti dne 8. maja 1926 tudi po ogromni množici ljudi, ki so se udeležili pogreba. Pred 17. leti je bil vpokojen, ko je prestopal na očesih težko operacijo, ki pa ni uspela. Postal je slep in tudi kot tak je delal še naprej v prid velikonedeljskim gospodarjem. Pridno smo se zatekali k njemu, da nam je dajal nasvete, kako bi se dalo priti do boljših uspehov pri gospodarstvu. Blagi gospod Košar! Ostal nam boš v vednem spominu, ker si nas tako ljubil. Tvoji rodbini naše sožalje!

Vičanski Škerlec.

Iz Mozirja. V zvezi z licenciranjem bikov se je na pobudo krajevnih činiteljev in to v prvi vrsti kmet. podružnice za Mozirje in okolico priredila 27. marca t. l. v Mozirju živinorejska razstava plemenske živine za občine Mozirje, Mozirje okolico, Kokarje in Rečico. Denar za obdarovanje premiranih živali so prispevale imenovane občine in denarni zavodi teh občin. Za dogon pa okrajni zastop gornjegrajski v skupnem znesku 6000 Din. Razstava je prav lepo uspela in bila v vidno zadovoljstvo prirediteljem in udeležencem. Dogon na razstavo je bil proti pričakovanju velik, kakovost živali zadovoljiva. Komisija je mogla ugotoviti zelo povoljno stanje bikov v imenovanih občinah. Nekoliko manj zadovoljivo je stanje krav, in sicer posebno glede mlečnosti. Vzrok tiči v pomanjkanju zmisla za mlečno kontrolo in za odbiranje plemenskih telic in bikov kakor tudi pomanjkanje rodovnika. Pri mladi živini je bilo opaziti napake vsled nepravilnega krmljenja. Mlade živali se prehitro odstavljajo od maternega mleka in se jim tudi po odstavljanju ne nudi dovolj tehničnih in močnih krmil. Te opazke naj živinorejcem ne jemljejo veselja do napredne živinoreje, temveč naj jim bodo v pobudo pri nadaljnjem delovanju, katerega pričetek bi bila ta razstava. Prebivalstvo gornje Savinjske doline naj uvidi resni-

čnost besed gospoda sreskega poglavarja, izrečenih ob priliki razstave: Tri panoge gospodarstva so v našem srezu: živinoreja, les in tujski promet. Med temi je pa živinoreja na prvem mestu.

B. & S.

GOSPODARSKE STVARI.

Živinorejska razstava v Turnišču v Prekmurju se je zvršila z lepim uspehom v torek, 18. maja t. l. Prignanih je bilo na premovanje nad 300 glav lepe plemenske živine simodolske pasme. Poleg denarnih premij so se razdelile tudi diplome kmetijskega ministrstva in diplome velikega župana v Mariboru. Razstava, ki jo je vodil oblastni kmetijski referent inž. Zidanšek, je pokazala, da živinoreja v Prekmurju lepo napreduje.

Planinsko zborovanje na Bledu dne 24. maja se je vršilo z najboljšim uspehom. Tudi udeležba je bila nenavadno lepa, kajti zbralo se je nad 150 zavednih gorenjskih planincev. Otvoril je zborovanje oblastni agrarni komisar dr. Spiller-Muys. Predsednikom je bil izvoljen g. Ažman iz Hraš, na kar so sledili pozdravi prisotnih zastopnikov raznih oblasti. Po izvršenih in lepo uspehlih poročilih in predavanjih so se podale smernice za nadaljno delo pri pospeševanju in izboljšanju naših planin in dotične resolucije soglasno sprejele. Želimo prihodnjič o poteku važnega zborovanja podrobneje poročati.

KMETIJSKE NOVICE.

Slavnostna številka o kmetijstvu Slovenije. Uredništvo „Poljoprivrednog Glasnika“, Novi Sad, nam poroča: Početkom junija t. l. bomo izdali velik svečani zvezek, ki ga bomo posvetili kmetijstvu Slovenije. Ta velika izdaja bo bogato ilustrovan in slično opremljena kakor je bila naša „Čehoslovačka številka“. Sodruidniki so najodličnejši strokovnjaki Slovenije. Vsi naši p. n. naročniki bodo dobili ta zvezek kot redovno naše izdanje, toda lahko se tudi posebno naroči po ceni od 20 Din za izvod, ako se nam denar vnaprej pošlje, najkasneje do 10. junija t. l. Prosimo vse naše p. n. prijatelje, da se zavzamejo za nabiranje naročnikov.

Nova bolezen na sadnem drevju. Letos se je pojavila na jablanah in hruškah nova bolezen, ki se kaže v tem, da se suše konci mladih poganjkov. Bolezen še ni dognana, vendar jo po njenem značaju lahko imenujemo **sušico mladega vršičja** (mladih poganjkov). Priporočamo napadene vršičke porezati in sežgati, ostale poganjke pa poskropiti s pravilno pripravljeno raztopino modre galice in apna, slično kakor delamo pri trtah.

Ureditev taks za ribolovnice. Za izdajanje vseh vrst ribolovnic po bivšem štajerskem, madžarskem, koroškem in kranjskem ribarskem zakonu se pobira enkratna listinska taksa (kolekovina) v iznosu 20 Din. Isto velja glede rib. knjižic, ki se izdajajo na podlagi kranjskega rib. zakona. — Za te zadnje knjižice je pa poleg tega plačati še tudi letno pristojbino, ki znaša Din 22,50.

Varužje planinske cvetice! Po naredbi, vzakonjeni dne 28. februarja 1922., (Uradni list št. 377. iz leta 1922.) je prepovedano trgati, ruvati, prodajati in ponujati v nakup redke rastline. Vključ prepovedi se uničujejo največ sledeče: planinka ali očnica (*Leontopodium alpinum*), murke ali zamorčki (*Nigritella angustifolia*, *nigra* in *rubra*), blagajevka in progasti volčin (*Daphne blagayana* in *striata*), lepi ali Marijini čevlji (*Cypripedium calceolus*), lepi jeglič ali avrikel (*Primula auricula*), kranjski jeglič (*Primula carniolica*), rumeni encijan (*Gentiana lutea*). Kogar bi se zasačilo, da trga ali ruva ali prodaja ali ponuja v nakup navedene in druge prepovedne redke rastline, se mu bodo le-te odvzele ter ga bo politično oblastvo

kaznovalo z globo od 5 do 1000 dinarjev ali z zaporom do 14 dni.

Živinorejska anketa v Prevaljah, ki se je vršila v nedeljo, 18. aprila t. l. in katere so se udeležili s svojimi poročili živinorejski referent M. Zupanc iz Maribora, drž. ekonom g. Wernig iz Slovenjgradca, drž. ekonom J. Suštič iz Radovljice in sreski veterinar Stibler, je končala s tem uspehom, da so izvoili pripravljalni odbor, ki ima izdelati pravila in pripraviti tla za organizacijo okrajnega živinorejskega odbora in živinorejskih odsekov, s pomočjo katerih bo mogoče rešiti vprašanje glede potrebne plemenske živine in tudi glede pašništva. Naj bi se za tako organizacijo naših živinorejcev povsod zavzeli, ker nam obeta najlepše uspehe pri naši živinoreji!

KNJIŽEVNOST.

Porodi domačih živali (Poradjanje domačih živali). Založba „Gospodarskih novin“ v Zagrebu je začela izdajati „Živnozdravniško knjižico za živinorejce“, ki jo spisuje prof. Rajčević in katere prvi zvezek je ravno izšel pod zgornjim naslovom. Knjižica opisuje v lepi hrvaščini različne primere pri porodih goveje živine, konj, prasit in ovac in daje potrebna navodila, kako je v posameznih slučajih postopati. V pojasnilo je dodanih več slik. Priporočamo to brošurico našim živinorejcem. Proti predplačilu se dobi knjižica za 3 Din. — Dobiva se pri vseh večjih knjigarnah in pri založbi „Gospodarskih novin“ v Zagrebu, Gunduličeva ulica br. 24.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo

(t. č. sedež: Maribor, vinarska šola.)

Strokovni svet ministrstva kmetijstva in vode (v zmislu čl. 129 službene pragmatike) sestavljajo kabinetni šef in načelniki posameznih oddelkov ministrstva. Ta strokovni svet se sestaja po potrebi.

Elaborati. Člane posebnih odborov (glej „Vestnik“ od 31. III. t. l.) prosimo, da pospešijo finalizacije poverjenih jim elaboratov. Pred durmi je društvena letna skupščina!

Svečana številka „Poljoprivrednega Glasnika“ v Novem Sadu o Sloveniji. Člane in druge zanimance opozarjamo po-

novno na to svečano izdajo (glej odnosno notico v „Vestniku“ od 15. III. t. l.) in priporočamo nje naročbo.

Fuzioniranje strokovnih društev. Udruženje agronomov v Beogradu se je baje fuzioniralo z udruženjem agronomov v Zagrebu.

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.
SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnikstva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vsilitev bčnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občinim zborom Kmetijskih društev, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 33., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poorej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Braslovče, v nedeljo, 11. julija 1926. ob polosmih zjutraj po prvi sv. maši v šoli;

Buče, v nedeljo, 20. junija 1926. takoj po prvi sv. maši v šoli;

Gornja Ponikva, v nedeljo, 20. junija 1926. zjutraj po sv. maši v župnijski uti;

Komenda, v torek, 29. junija 1926. takoj po prvi sv. maši v „Društvenem domu“;

Kozje, v nedeljo, 27. junija 1926. ob devetih dopoldne v šoli;

Laško, v nedeljo, 27. junija 1926. po prvi sv. maši v „Društveni dvorani“;

Motnik, v nedeljo, 20. junija 1926. ob treh popoldne pri gospodu Francu Kogejcu v Motniku, 18;

Studenice, v nedeljo, 27. junija 1926. ob polosmih zjutraj v samostanski sobi;

Sv. Lovrenc v Slov. goricah, v nedeljo, 20. junija 1926. po rani sv. maši v stari šoli;

Sv. Rupert v Slov. goricah, v torek, 29. junija 1926. po rani službi božji v stari šoli;

Sv. Vid pri Ptuj, v torek, 29. junija 1926. ob osmih zjutraj v dvorani „Prosvetnega društva“;

Trbovlje, v nedeljo, 20. junija 1926. ob polosmih zjutraj v osnovni šoli;

Veržej, v nedeljo, 20. junija 1926. ob osmih zjutraj v šolskih prostorih;

Zavrč, v nedeljo, 4. julija 1926. po rani službi božji v stari šoli.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 247, v M. —):		
1 par dobrih konj	4.000 do 14.000	
Voli in krave (prigon v Lj. 144, v M. — glav):		
1 kg žive teže I.	9 — do —	— do —
1 „ „ II.	8.50 do —	— do —
1 „ „ III.	7.50 do —	— do —
1 „ „ krave, klobasarice	3.50 do 4 —	— do —
Teleta (prigon v Lj. 7, v M. — glav):		
1 kg žive teže	15 — do 17 —	— do —
Prasčki (prigon v Lj. 382, v M. 274 glav):		
1 komad 6—8 tednov stari	250 — do 300 —	150 — do 250 —
1 „ 3—4 mesecje „	—	350 — do 360 —
1 „ 5—7 „ „	—	400 — do 450 —
1 „ 8—10 „ „	—	550 — do 600 —
1 „ ewoletni	—	1500 — do 1700 —
1 kg žive teže, debeli	—	10.50 do 12.50
1 „ mrtve teže, debeli	—	15 — do 17 —
Kože:		
1 komad konjske kože	—	100 — do 175 —
1 kg goveje kože	—	12 — do 13 —
1 „ telečje kože	—	15 — do 18 —
1 „ prasčje kože	—	6 — do 7.50
1 „ gornjega ovca	—	75 — do 100 —
1 „ podplati	—	65 — do 80 —

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	18 — do 22.50	15 — do 25 —
1 „ „ kokoš	30 — do 35 —	45 — do 70 —
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2.50 do 3 —	2.50 do 3 —
1 „ „ smetane	—	12 — do 14 —
1 kg čajnega masla	60 — do —	50 — do 70 —
1 „ „ surovega masla	45 — do —	40 — do 50 —
1 „ „ bobinskega sira	36 —	—
1 „ „ sirčka	10 — do —	4 — do 8 —
1 „ „ jale	1 — do —	—75 do 1 —
Žito in drugo:		
1 q pšenice	35.5 — do 360 —	350 — do —
1 „ „ rži	290 — do 280 —	200 — do 225 —
1 „ „ lečmene	230 — do 260 —	200 — do 225 —
1 „ „ ovsa	225 — do 240 —	200 — do 275 —
1 „ „ prosa	275 — do 300 —	200 — do 225 —
1 „ „ koruze (nove, sušene)	190 — do 200 —	20 — do 125 —
1 „ „ alde	280 — do 300 —	200 — do 300 —
1 „ „ fižola, ribničan	35 —	—
1 „ „ fižola, prepelčar	350 —	—
1 „ „ krompirja (novega)	150 — do —	75 — do 125 —
Krma:		
1 q sladkega sena	75 — do 80 —	65 — do 75 —
1 „ „ kislega sena	50 —	—
1 „ „ slame	45 — do 50 —	40 — do 50 —
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	160 — do —	150 — do 180 —
1 „ „ mehkih drv	75 — do —	115 — do 120 —

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati (oznanila) se računajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 600 Din, na $\frac{1}{4}$ strani 300 Din, na $\frac{1}{8}$ strani 150 Din, na $\frac{1}{16}$ strani 100 Din, na $\frac{1}{32}$ strani 50 Din. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Članom Kmetijske družbe iz Mariborske okolice se naznanja

da so razne kmetijske potrebščine, kakor gnojila, galica, semena in stroji na zalogi tudi v Mariboru na Meljski cesti št. 12, tik za kolodvorom, v lastni hiši Kmetijske družbe. Zglasite se osebno ali pišite na naslov:

**Skladišče Kmetijske družbe
v Mariboru, Meljska c. 12 (na dvorišču).**

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti povzetju oziroma gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštinih položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Semena.

Lupine, seme najboljše zelene krme po Din 4 za 1 kg.
Espanzeta, neoluščeno seme po Din 9 za 1 kg.
Semenska pesa, Mamut in Eckendorfova po Din 15.— za 1 kg.

Izvirna francoska siva ajda za seme bo družbi tekom maja preko Trsta iz Francije došla. Kakovosti je po vzorcu in po poskusih na kalilniku boljše od lanskega semena. Cena bo okoli 4.50 Din za 1 kg.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 320 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Čilski soliter, na drobno po Din 5.25 za 1 kg, pri odjemu celih vrečah po Din 5.10, pri odjemu najmanj pol vagona po

Din 5 za 1 kg Ljubljana, iz Maribora po Din 5.40 na drobno, po Din 5.25 v celih vrečah

Kalijeva sol, 42% po Din 150.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 80.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 45 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 380.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 90.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2½% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljnate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh mešanih gnojil, ki vsebujejo fosforovo kislino ter kalij. 1. Za zeljnate rastline solato in paradižnike 8 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 2. za spinačo in kumare 6 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 3. za korenjske rastline, za krompir in čebulo 6 kg in stane 1 kg 2.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 4 kg in stane 1 kg 2.25 Din.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljavosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrastla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 55 kg.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Riblja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolin, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.—. Po pošti se razpošilja samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 50.—. Poština posebej.

Arsokol (glej spis v št. 5 „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Antivit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih po 50 gr Din 20, 100 gr Din 35, za ½ kg Din 45, ¼ kg Din 80.

Antiklor (salojidin) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Bosna pasta. Pozivljamo vinogradnike, ki so svoječasno imeli dobrih uspehov s tem sredstvom zoper peronosporo, naj družbi takoj prijavijo potom svojih kmet. podružnic svoje naročitve, ker je družbi sedaj zopet nekaj te paste na razpolaganje po Din 6 franko Maribor. Dobi se v čebrih po 50 in 100 kg.

Drevesne škropilnice za prevoz po Din 200.— za komad. Ebuloskope Vidal-Maligand po 500 Din za kompl. aparat. Eponit, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad. Grozdní mlin ELA po Din 1030.

Gumijevi cevi za trtne škropilnice in za škropljenje zelenjadnih vrtov (za priklop k vodovodni cevi) po 5 Din za 1 meter (izredno znižana cena). Gumijevi plošče po 5 Din komad.

Gumijevi kroglice po 50 par komad. Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad. „Julien“ sredstvo za čiščenje vina, za belo vino št. 1 in za rdeče vino št. 2 v zavitkih, ¼ kg Din 30, po ½ kg Din 50, 1 kg Din 100.

Karbokrimp, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v zaklopnih po ¾ kg po Din 45.—. Opozorimo na spis v „Kmetovalcu“ 15. januarja 1926.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do 1½ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Merilo za sode, novost patent Matievič po 126 Din za 2 m zložljiv aparat.

Modra galica jamčeno 98/99% po Din 7.80 za 1 kg. Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Rafija extra Majunga po 13 Din za 1 kg. Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.

Salojidin (antiklor) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Sadni mlinci po Din 1500.—.

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjave pleskani po Din 200.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad. Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—.

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Sulfol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavitkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semen — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatljicah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vinalkometer za določanje alkohola od trdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu.

Vinometri „Weinlaube“ od trdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatli.

Vrtnarsko orodje orig. trdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ št. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtno škarje po Din 53.75.

Žveplo v rinčah za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg. Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg. Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalnike, ročne po 65 Din za 1 komad. Žveplalniki nahrbtni po Din 400.— za komad (francoski izdelek).

Razne kmetijske potrebščine:

Kose prvovrstne	65 cm,	70 cm,	75 cm,	80 cm
po Din	28.—	28.—	29.—	29.—

Brusne kamne Bergamo	23/25 cm po 6.—	Din, francoske po 23/25 cm po 7.—	Din, karborandum po 9.—	Din komad, umetne domače osle (Svatyn) po 4.—	Din komad.
----------------------	-----------------	-----------------------------------	-------------------------	---	------------

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 16 zobne po Din 15.— za komad.

Gumijevi seski z premerom 20 mm po Din 20 komad, seski št. 8181 a iz rdečega patent gumija 40 mm prečnikom in 135 mm dolgot po 30 Din komad.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—.

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad. Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škropilnice po 101 po 90 Din, lesene grablje po 15 Din, klini za vrvico po 3.— Din, lopate za štihanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad. Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Posnemalnik „Titan“ od danske trdke „Aktieselskab“ Titan“ Kobenhavn L za 150 l po Din 2500.—.

Na željo nekaterih mlekarov si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnike znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah:

na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H : F za gospodinjstva Din 620, M : O za 60 l Din 1260, za 100 l K : 1 po 1700 Din, za 130 l K : za kmetije 4—7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—.

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem l. dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—.

Ročno sejalico po Din 210.— komad.

Slamoreznice 10 col, reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.

Sirišče. Mlekarjem priporočamo namesto telečjih železcev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 25 gr po Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošilja le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din.

Trokarji za goved po Din 100.—.

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—.

Žitni čistilniki manjši z 7 sitami po 1400.— Din, večji z 10 sitami po Din 1600.—.

Plugji: Poljedelski stroji.

Univerzalni plug D7 MN po Din 1150.

Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.

Univerzalni plug ESB5 po Din 920.

Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.

Obračalni plug UW4 po Din 920.

Podzemeljski plug po Din 400.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.

Okopalnik H4 po Din 315.

Ospalniki kompletni po Din 780.

Osipalnik HSE po Din 310.
Osipalnik HZL po Din 700, manjši po Din 350.

Brane:

Njivska brana Z3 po Din 700.
Njivska brana SE2 po Din 700.
Travniška brana A3 in A4 po Din 700.

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1,25, vrst 11. Din 5000

Družba je pravkar prejela vagon orig. Sackovih izdelkov, ki jih bo oddala udom in podružnicam po nastopnih nizkih cenah:

Plugi D7 MN SACK z široko ploščo po Din 1050.—

Kultivatorji FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780.—

Kultivatorji z devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.—

Osipalnik M za 7" plug (SACK) po Din 390.—

Izruvači za krompir SACK z sedmimi deli za 7" plug po Din 420.—

Okopalniki XXV SACK (kopačice) po Din 440.—

Vabimo poljedelce, da si zalogo ogledajo, tudi če si stroja ne nameravajo takoj nabaviti. V Mariboru so Sackovi izdelki tudi na zalogi v družb. hiši, Meljska cesta 12.

Prepojenje krav

in izvrženje je največkrat vzrok nalezljivega katarja nožnice. Zdravljenje z „Bissulinom“ ima zaželen uspeh. „Bissulin“ Vas ne pusti nikoli na cedilu. Le na živinozdravniško odredbo. — H. Trommsdorff, Chemische Fabrik, Aachen (Nemčija). — **V zalogi pri: „Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.**

Telefon števil. 16.

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 180 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 720 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in bresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši roljaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

KOTLE ZA ŽGANJEKUHO APARATE ZA ŽVEPLJANJE SODOV

in vse druge gospodarske potrebščine dobite najceneje v specialni trgovini trvdke:

Jugometalija

F. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Kolodvorska ul. 41

Francoska galerta OSTEOCOLLE

za hitro in uspešno čiščenje vina ima stalno na zalogi

A. ŠARABON, Ljubljana.

Vzorci z navodilom na razpolago.

Kose fine koroške, garantirane, dolge po 60 in 65 cm, razpošiljamo poštne prosto po povzetju 3 kose za D. 70. če naročite 6 kos, damo eno po vrhu zastoj. - „RADIOL“, Ljubljana, Krekov trg 10/a.

Najboljša so še vedno
Puh-kolesa!
Solidne cene. Plačljivo na obroke.
Ign. Vok
Ljubljana in Novo mesto.

Na ogled svojih letošnjih posetev vabi kmetovalce in interese

Ernest Osiander
v Guštanju.

Potovanje po Savinjski dolini: odhod iz Ljubljane ob 5:26, iz Celja ob 7:50, prihod v Guštanj ob 11:37 dopoldne. Od postajališča Guštanj-Ravne se pride v 10 minutah skozi trg Guštanj na posestvo. Povratek iz Guštanja ob 14:46, dohod v Celju ob 19:— v Ljubljani ob 21:46 zvečer.

PERONOSPORA - BRIZGALNICE

orig. „Nonplusultra“ in „Vermorel“ ter
„MERKUR“ KOSE

dobavlja promptno

Veletrgovina z železnino

„MERKUR“ P. MAJDIČ, CELJE.

Absolvent

niže vinarske sadjarske šole, mlajša moč, ne-
oženjen, izvežban v drevosnici, zanesljiv se sprej-
me na večjem posestvu pod ugodnimi pogoji. Po-
sude na: „Stanislav“, Gornja Radgona. 176

Simodolski bik (licencovan)

18 mesecev star, je na prodaj pri Val. Babniku, Zgor. Šiška 32. 175

la KNOCH-JERMENA ZA POGON
vedno na skladišču

A. LAMPRET

Ljubljana,

Dunajska cesta 22.

Telefon 247.

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 50 para v denarju ali znakmah, najmanj pa skupaj Din 8.—, sicer se naznanila ne objavijo. — Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov. Upravništvo ne prevzame posredovanja.

„Gepelj“ (že rabljen)

prodani po nizki ceni, ter kupim „Elektromotor“ do 6 konjskih sil (220 volt). Jakob Cerar, Otoče 6, pošta Podnart. 186

Velika stavbna parcela

6000 kvadratnih metrov pod Rožnikom pri Ljubljani se proda po nizki ceni ali odda vrtnarju za kmetijsko obdelovanje v najem. Vprašati je: Poštni predal št. 135 Ljubljana pod značko „Parcela“. 143

Kroje (šnite)

vsakovrstne, po poljubnih modelih izdeluje in razpošilja za dame, gospode in otroke Knaletj Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ul. 2, I. nadstr. 181

KMETOVALCI!

Zvišajte pridelek svojega posestva z umnim obdelovanjem zemlje in uporabljajte sredstva za varstvo rastlin z označbo

„KAŠTEL“!

Sulfarol

je v vodi topljivo žveplo in najboljšo sredstvo za zatiranje trsne plesnobe: OJIDIJA, PLESNI na vrtnicah, jabolkah, kumarah i. t. d. 1 kg Sulfarola odgovarja 50 kg žvepla. 1 kg Sulfarola stane Din 40.—.

Arsola

je v vodi topljivi arzen in služi za pokončevanje GROZDNEGA MOLJA, BOLH NA REPI, GOSENIC, in vseh škodljivcev ki grizejo zelene rastlinske dele. 1 kg stane Din 44.—.

Thanol

sredstvo za uničevanje LISTNIH UŠI in KRVAVIH UŠI.

Razentega imamo v zalogi izvrstna sredstva za pokončevanje LISTNE UŠI NA HMELJU.

Vsa pojasnila in navodila o uporabi podaja brezplačno

proizvajatelj

„KAŠTEL“ D. D. KARLOVAC

in

glavna prodaja

„PROGRES“ K. D. ZAGREB

Poštni predal 101.

Bolni prašiči in jalo ve krave

so največja skrb živinorejca. Zato naročite pravočasno Sadtinjakarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev (rdečica), zavoj 12 Din in Bosulin svečice (škafila 30 Din) zoper sravnjivo vnetje ter jalo ve krav in telic z navodili! Če pošljete denar naprej, pošljem poštino prosto, sicer po povzetju. Razpošilja samo: Lekarnar Hočevar, Vrhnika 96. 162

Železna korita

pregibliva na omrežju za svinjake, železna okna in štedilnike! „Peči za kurjavo z žaganjem“. Razpošilja od tukajšnje postaje najcenejše: „Delavnica železnih konstrukcij“ Malenšek, Bohinjska Bistrica. 56

„Jullienovo“ čistilo

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporablja se to sredstvo vestno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsako dozvrže! Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahtevajte specijelne ponudbe. Glavna zaloga: Drogerija „SANITAS“, Celje in Ljubljana. 348

Motna vina čistiti

in trpka, ter prekislja omiliti je zelo enostavno! Na zalogi imamo specijelno francosko želatino „Lainé“ tvrdke Clerment & Quignard, Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cene! Glavna zaloga: Drogerija „Sanitas“, Celje in Ljubljana. 349

Dobro kosilnico za žito

(tvrdke Hofherr-Schranitz) ima na prodaj za 12.000 dinarjev oskrbništvu graščine Fužine, pošta Devic Mar. v Polju. 173

Krepkega vajenca

za sodarsko obrt sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu. Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 188

„Brezalkoholna Produkcija“

Ljubljana, Poljanski nasip 10/39 pošlje vsakemu naročniku „Kmetovalca“ zanimiv cenik brezplačno! Zahtevajte ga takoj: ne bo Vam žal! 148

Vajenca kolarske obrti,

poštenih staršev, ki ima veselje do te obrti sprejme takoj Janez Anderle, kolar na Brezici št. 12, pošta Žirovnica. 184

Bencin motor

zelo pripraven za kmetijski pogon, se proda za nizko ceno pri Anton Pavliču v Podgorju št. 17, pošta Kamnik. 183

Več vinskih sodov

dobro ohranjenih, od 10 do 20 hl in dobro ohranjeno vinsko sesatko z 30 m gumijastih cevi, ima na prodaj: R. Hočevar, posestnik, Cerklje pri Kranju. 182

Dva montafonska bika

po 13 mesecev stara, od pod nadzorstvom najboljših molznice ima na prodaj: Oskrbništvu posestva Radvanje pri Mariboru. 177

Lepega plemenskega bika

plincgavske pasme, 2 leti starega ima na prodaj: Jože Križman, Grosuplje. 189

Sladko seno I. in II. košnje

nekaj slame in hribno steljo, ima na prodaj: Frančiška Matjan, Zgor. Siska št. 57. 190

Krasno tele, bikec simodolec,

od dobre mlekarice, je za plemo eventuelno s kravo in 3000 kg pšenične slame na prodaj pri: Franc Vrtačniku, Vič 44. 172

„Landauer“

in polkrita kočija v dobrem stanju ima na prodaj: Graščina Krumpker, p. Dob pri Domžalah. 179

Semensko ajdo

prvovrstno in di najceneje Pavel Bertonec, valjčar mlaj., Domžale. 188

Cerkvena oprema!

Na graščini Čemšenik, pošta Dob se vsled prenositve kapele ugodno proda za kapelo ali cerkev: 1 svetilka, 6 svečnikov, 1 krucifiks, vse solidno, skoraj novo iz medenine, kip Jezus Kristus 1.20 m visok iz lesa, 2 velike klopi 2 m dolge za steno, 2 male klopi 1 m dolge za steno. Razven tega je popolnoma nov „Ambi“ stroj za izdelavo strešne dvorezne cement opeke z vsemi pripravami, kakor modeli za robnike in 1000 železnimi ploščami na prodaj. 180

Stoječi vitelj (gepelj)

dobro ohranjen z 16 metri lermenj, po ugodni ceni: prodaj: Karl Kosar, Šoštanj. 178

Decimalna tehtnica,

ki dvigne do 800 kg se zamenja za manjšo ali pa proda! Kmetijska podružnica v Kostivnici, pošta Podplat. 170

Lepo pincgavsko kobilu

2 leti staro, ima na prodaj Franc Smolej, Koroška Bela 64, pošta Javornik. 168

»Kmečki punt«

Pravkar je izšla ta krasna povest hrvatskega romanopisca A. Senoa v lepem slovenskem prevodu dr. Joža Gionarja. — Cena broširane Din 25.— vezane Din 30.— brez poštne.

V naši založbi so izšle doslej še sledeče zabavne in poučne knjige:

Regina, povest. Nemško, spisal G. Keller, poslovenil dr. Joža Gionar. Cena Din 5.—.

Občinsko dete Roman dojenčka. Srbsko spisal Branišlav Nušić. Poslovenil Cv. Golar. Cena Din 15.—.

Zeleni kader Povest iz viharne dni našega narodnega osvobajanja. Spisal Ivan Zorec. Cena Din 14.—.

Povest o Robinsonu

z risbami v barvah. Za mladino v angleščini spisal K. Fitzgerald. V slovensčino preložil Bog. Vdovič. Cena Din 15.—; vezani izvod Din 10.—.

Politika in zgodovina.

Nekoliko odgovorov na dnevna vprašanja. Spisal dr. Dragotin Lončar. Cena Din 15.—.

Vse tu navedene knjige se dobe po vseh slov. knjigarnah. Naročajo se lahko tudi pri podpisnem založniku.

Tiskarna in litografija

J. Blasnik nasl. d. d.

Ljubljana, Breg št. 12.